

גמ"ר 8037/02/18 - מדינת ישראל נגד עבדאללה סארה

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

גמ"ר 8037-02-18 ישראל נ' לוי ואח'

לפני כבוד השופט בכיר ישראל ויטלסון
המאשימה:
נגד

הנאשם: עבדאללה סארה ע"י ב"כ עו"ד אמיר אבו חאטום

גזר דין

נגד הנאשם הוגש כתב אישום לפיו, ב- 25.10.17 בשעה 23:50 או בסמוך הוא רכב על גבי אופניים עם מנוע עזר בכביש מס' 2, דרך נמיר בתל-אביב, מכיוון צפון לדרום, ובנתיב הימני. הוא רכב באופניים בעודו מרכיב בחלק האחורי של האופניים את יארא חמאדה, המנוחה, ילידת 1977. הנאשם הרכיב את המנוחה בחלק האחורי של האופניים בניגוד לחוק. באופניים בוצעו שינויים מבניים במטרה להגדיל את ההספק ומהירות האופניים במידה ניכרת ובניגוד לחוק.

הנאשם סטה מנתיב נסיעתו הימני לעבר הנתיב השמאלי, בניגוד לחוק. באותה עת נהג רכב (ירין יצחק נאשם מס' 1 בכתב האישום) שהיה יכול להבחין מבעוד מועד ברוכבים התנגש ברוכבי האופניים שהיו לפניו בדרך, כתוצאה

מההתנגשות מצאה הנרכבת יארא חמדה את מותה.

הנאשם הודה בפתח משפט ההוכחות בעבירה של גרם מוות ברשלנות, בניגוד לסעיפים 64 ו- 40 לפקודת התעבורה (נ"ח) תשכ"א - 1961.

טיעוני התביעה לעונש:

ב- 30.12.19 (בתום משפט ההוכחות נגד נאשם מס' 1) טענה התביעה בבית המשפט כאשר היא מצביעה על העובדה כי רשלנותו של הנאשם כאן ובצירוף רשלנותו של הנאשם מס' 1 הביאה למותה של בחורה צעירה, יארה חמדה ילידת 1977, סטודנטית לרפואה, בטרם עת.

עסקינן בעבירת המתה, התנהגות רשלנית של הנאשם, שקיפחה חיים בשל זלזול עת נהיגה בכביש.

לפי עמדתה בתי המשפט פסקו פעמים רבות כי לפי האינטרס הציבורי, השיקול של שמירת הערך המוגן -קדושת החיים - גובר על שיקולים אחרים והמשמעות, ענישה ממשית של מאסר מאחורי סורג ובריח. רק כך, כדי למגר את העבירות אשר גורמות לקרבנות חינם.

התובע תיאר את פעולותיו של הנאשם, אשר עולים לכדי רשלנות גבוהה וגרם באופן פעולותיו לתוצאה הקשה.

הנאשם הרכיב את המנוחה בניגוד לחוק, באופניים שביצעו בהם שינויים מבניים, הוא סטה מנתיב נסיעתו באופן רשלני, ברשלנות מתמשכת ולא רגעית תוך סטייה מהנתיב הימני לנתיב השמאלי במסלולו, באופן שנאשם מס' 1 התנגש באופניים.

התביעה רואה ואינה מתעלמת מהעובדה כי הנאשם הוא אדם נורמטיבי אלא שבעובדה זו בלבד אין בה די, בשלב גזרת הדין, ולא ניתן להתעלם מהתוצאה הקטלנית. היא הפנתה למספר פסקי דין בהם בתי המשפט השיתו עונשי מאסר, ממשיים, למי שגרמו למוות ברשלנות, ולכן יש על בית המשפט לנקוט בשיטת בית שמאי.

עפ"ג (ת"א) 26904 מדינת ישראל -נ- תומר זוהר

שם הנאשם הודה כי גרם למותו של אחר שיצא מרכבו בשל תקר בגלגל, זאת לדעת, הגם שהנאשם ניהל אורח חיים נורמטיבי קבע בית המשפט כי אין הוא שונה בכך מנהגים אחרים.

"ככלל העבריינים בתחום זה הם אנשים נורמטיביים, כך גם הנאשם לפיכך משקלו של התסקיר אינו גבוה".

בית המשפט העמיד את תקופת המאסר -ל- 16 חודשים, במקום 10 חודשים שקצב בית משפט קמא.

רע"פ 548-05 מאירה לוי -נ- מדינת ישראל

שם בית המשפט קבע כי אין מנוס מענישה חמורה במקרה גרם מוות ברשלנות ורק **בנסיבות חריגות ומיוחדות** להימנע מהשתת עונש של מאסר בפועל. שם קופחו חייהם של שני אנשים ופציעתם של נוספים. בית המשפט העליון יצק כללים לדרכי ענישה בתאונות קטלניות

ע"פ 11786-04 אבו טריף -נ- מדינת ישראל

הנאשם פגע בנהיגתו בהולכת רגל וגרם למותה למרות שהיות הנהג אדם נורמטיבי לנוכח הקטל המשתולל בדרכים אין מנוס ויש להעדיף גורם ההרתעה על נסיבות אישיות של הנאשם- הוטלו 14 חודשי מאסר (עבירת "הריגה").

ת"פ 38639-02-15 מדינת ישראל -נ- גבאי

הנהג בן 26, סטה מנתיב נסיעתו והתהפך לצד הדרך, נוסעת שהייתה עמו ברכב נפטרה. הנאשם נעדר עבר פלילי נפגע פגיעה נפשית קשה ולמרות היות הנאשם אדם נורמטיבי הטיל עליו בית המשפט 15 חודשי מאסר בפועל.

ע"פ 23713-12-10 זילברמן -נ- מדינת ישראל

הנאשם הורשע לאחר שרכבו סטה מנתיב נסיעתו וגרם בסטייה זו למותה של נוסעת קטינה בת 3 שנים שישבה ברכב, ופציעת נוסעים נוספים. הנאשם היה ללא הרשעות כלל. בית המשפט הטיל על הנאשם 30 חודשי מאסר ומתוכם 15 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט המחוזי אישר את פסק הדין ולא הפחית ממשך המאסר בפועל.

לסיכום עמדתו טען ב"כ המלומד של התביעה כי לפי נסיבות האירוע כאן מדובר ברשלנות -ברף הגבוה -העונש הראוי הנו בן 12 חודשי מאסר ל- 24 חודשים. אשר על כן יש להטיל על הנאשם במקרה דנן שנת מאסר בפועל, פסילה למשך 10 שנים ופיצוי למשפחת המנוחה.

טיעוני ההגנה להקלה לעונש:

בפתח הטיעונים הציגה ההגנה את הקשר המיוחד של הנאשם למנוחה. המנוחה הייתה בת זוגתו איתה הוא עמד להינשא והיו בהליך של אירוסין. הוא לקח אחריות מלאה לגרם התאונה, הודה בפה מלא, בבית המשפט, במיחוס לו בכתב האישום. הוא ללא עבר פלילי או תעבורתי, סיים 12 שנות לימוד והחל את לימודיו באוניברסיטה בתואר ללימודי סיעוד. כתוצאה מהתאונה נחרב עליו עולמו. הוא רכב על אופניו בנתיב השמאלי כ-250- מטר טרם הרכב שהיה בעקבותיו (נאשם מס' 1) התנגש בו בפגיעת חזית-באחור. לפי טעמה של ההגנה, לא ניתן להתעלם מהעובדה כי נאשם 1 היה יכול למנוע את התאונה הקטלנית אילו היה מבחין במה שהתרחש בדרך - לפניו. אף רשלנות האחר צריכה להילקח בחשבון, שעה שבאים להעניש את הנאשם כאן.

עמוד 3

עוד הפנתה ההגנה לתסקיר קצין המבחן וביקשה מבית המשפט להתחשב במוטיב השיקום בהתאם לתיקון 113, וסעיף 40 לחוק העונשין. הוצגו תעודות רפואיות באשר למצבו הרפואי והפסיכיאטרי של הנאשם, עוד צירפה ההגנה אסופה של 25 פסקי דין בהם השיתו בתי המשפט השונים עונשים של מאסר בדרך של עבודות שירות, מאסרים מותנים ונמנעו מלהטיל עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח ולהלן חלק מהמקובץ.

גמ"ר 9642-12-17 מדינת ישראל -נ- עבדל קאדי ותד שם הוטלו 9 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות. שם הנאשם נהג ברכב ופגע בהולך רגל שחצה כביש שלא במעבר חצייה וגרם למותו.

גמ"ר 506707-17 מדינת ישראל -נ- דוד אברהמי

במקרה כאן הנאשם סטה מנתיב נסיעתו בצורה רשלנית וגרם לרוכב אופנוע להתנגש בו כתוצאה מההתנגשות נפטר רוכב האופנוע. בית המשפט התחשב ושיקלל עם רשלנות הרוכב, וקבע כי מתחם העונש הוא בין 8-18 חודשי מאסר והטיל על הנאשם 9 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות.

גמ"ר מדינת ישראל -נ- הזייל

הנאשם סטה מנתיב נסיעתו, התהפך עם הרכב, ונוסע שישב ברכב, במושב האחורי, שלא היה חגור בחגורת בטיחות, מצא את מותו בזירת התאונה. הנאשם עצמו נחבל חבלות של ממש. בית המשפט אימץ את מתווה שהציע כב' השופט פרידלנדר בפרשת עביד עם כל הרצון של בית המשפט לשמור לעצמו מרחב פעולה רחב ככל הניתן בענישת מורשעים זאת מתוך ניסיון לדייק עד למקסימום האפשרי את הענישה לאדם ספציפי בנסיבות נתונות, הרי שתיקון 113 של חוק העונשין מחייב את בית המשפט לאמץ כלים ומבחנים שיקדמו את כלל אחידות בענישה, שם היה מצב לפיו מצב הרכב והצמיג האחורי הימני תרמו לסטייה מהנתיב ואובדן השליטה ברכב. בית המשפט קבע כי מתחם הענישה בין 6- חודשים ל- 18 חודשי מאסר.

סוף דבר, בית המשפט הטיל בין שאר העונשים 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות.

בסיכום טענת ההגנה ביקש הסנגור לאמץ את המלצת שירות המבחן, לקבוע כי במתחם העונש מדובר ברף התחתון והענישה לעניין המאסר תהא בת 6- חודשים במסגרת עבודות שירות.

לעניין הפסילה של רישיון נהיגה שלא תעלה על 6- שנים.

דין והכרעה:

על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעקרון ההלימה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט' לחוק העונשין, כאשר בתוך מתחם העונש יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם,

בהתחשב, בין היתר, אף בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

השיקול המרכזי המנחה את בית המשפט במקרה של תאונה קטלנית הוא מידת הרשלנות הספציפית של הנהג ותוצאת מעשה הרשלנות.

לעניין הכללים המנחים ראה ע"פ 6755/09 ארז אלמוג נ' מ"י:

"נדמה שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות. האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש של מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. השני, בדרך כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצוע השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים. השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות".

בנסיבות המקרה כאן, כאשר ראיתי לנגד עיני כי התוצאה הקטלנית שהתחוללה בצירוף טרגי של שני מעשי רשלנות אשר התחוללו במארג אחד, ובמשבצת זמן רגעית. מחד- הרשלנות של נאשם מס' 1 אשר לא הבחין כלל ברוכבי האופניים שהיו לפניו בנתיב עד שהתנגש בהם, ומאידך רשלנות הנאשם כאן שהרכיב על אופניו את ארוסתו שלא כדין ובאופניים שאינן תקינות בצירוף המעשים בהתחשב ברשלנות התורמת של האחר, אני קובע כי הנאשם כאן נמצא במתחם דרגת הרשלנות הבינונית. דהיינו, הוא נע בין 6-18 חודשי מאסר בפועל ופסילת רישיון נהיגה לתקופה של 7-15 שנים.

הנאשם הנו בחור צעיר, התסקיר בעניינו מדבר בעד עצמו. אדם נורמטיבי לחלוטין שאיבד את ארוסתו ברגע אחד. שמעתי אותו, התרשמתי מכנות דבריו בבית המשפט.

ראיתי לנגד עיני את שנאמר עפ"ג ת"א 26904-04-14 מדינת נ- תומר זוהר.

"הזדמן לנו כבר לא אחת לומר כי היינו שמחים לו היה ניתן להורות על ענישה בעבירות רשלנות שלא במתקן כליאה, אלא בבית חולים וכיו"ב כאשר התקופה תהיה ארוכה ממה שקצב המחוקק כיום לענישה של מאסר בעבודות שירות. הנאשם במקרים אלה לא יוכל לשוב לביתו בתום יום עבודה, אלא ישהה לאורך כל התקופה שמדובר בה באותו מוסד, בי"ח וכיו"ב שבו יהא עליו לרצות את עונשו. כידוע אין אופציה עונשית כמוצע לעיל, והענישה הקונקרטיית צריכה להיות בגבולות החוק הקיים. ובגבולות אלה - ראויים חיי אדם שקופחו שיינתן להם מלוא משקלם. משכך - קשה להעלות על הדעת ענישה בגין גרימת מוות ברשלנות שלא תכלול רכיב של מאסר.

בכל הכבוד הראוי, אין לי אלא להסכים ולהפנות לדו"ח הועדה לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים, ("דו"ח-

ועדת דורנר" לעניין הענישה בסוג זה של עבירות, וההמלצה, שהתקבלה בחלקה, ברוח הנאמר בפס"ד זוהר.

כאן המקום להדגיש, אכן בעבירת הרשלנות שונה החוק באופן שבית המשפט במקרים המתאימים רשאי להטיל ענישה של 9 חודשים מאסר, בדרך של עבודת שירות.

ועוד לעניין זה ראה הנאמר ברע"פ 548/05 מאירה לוינ' נ' מדינת ישראל :

" בצד מדיניות הענישה המחמירה בעבירות הקשורות בתאונות קטלניות, שומא על בית המשפט, ככלל, לשקול את נסיבותיו המיוחדות של כל מקרה ומקרה, ולעולם ישמשו נסיבות אינדיבידואליות של נאשם שיקול בר-התייחסות בקביעת העונש הראוי. מקום שמתגבשת בתחום מסוים מדיניות ענישה שיפוטית מחמירה, העונש יגזר כפרי שיקול זהיר בין המדיניות האמורה לבין הנתונים האינדיבידואליים לנאשם, תוך הערכת משקלם היחסי (פרשת חילף, שם, עמ' 143). בנסיבות בהן נועדה מדיניות ענישה מחמירה להביא שינוי משמעותי בתופעה חברתית מסוימת, נדרשות נסיבות אינדיבידואליות מיוחדות ויוצאות דופן כדי להצדיק חריגה בדרך של הקלה מהמדיניות הנקוטה (רע"פ 4732/02 ענת סורפין נ' מדינת ישראל; רע"פ 4261/04 פארין נ' מדינת ישראל); משקלם היחסי של הנתונים השונים נבחן ונמדד תוך התייחסות, מחד, למסר החברתי הכללי הנדרש באכיפת החוק, ולנסיבותיו האישיות המיוחדות של הנאשם העומד לדין, מנגד."

הנה כי כן, כול מקרה עומד בפני עצמו, אין נאשם אחד דומה לאחר. הנאשם כאן, הן לפי השכלתו ולפי כישוריו (סטודנט לסיעוד בפקולטה לרפואה באוניברסיטת ת"א) מתאים לבצע המאסר בדרך של עבודות שירות וכפי שהמליצה קצינת המבחן בתסקיר מיום 21.11.19, הנאשם מעולם לא עבר כול עבירות. זו לו העבירה הראשונה והיחידה בחייו. אני מצטרף לעמדתה של קצינת המבחן שלפי עמדתה מאסר של עבודות שירות במקרה כאן יהווה אפיק ענישה הולם יותר את מצבו וכוחותיו בעת הזו, כשמדובר למעשה בענישה קונקרטיית ומוחשית המאפשרת גם תחושת כפרה בדרך של תרומה לחברה ולעצמו.

סוף דבר, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

1. אני מטיל על הנאשם 9 חודשי מאסר והמאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות.
2. אני פוסל את רישיון הנהיגה של הנאשם למשך 7- שנים. הפסילה לכול רכב, כולל אופניים עם מנוע עזר שמבחינת בית משפט זה, מדובר ברכב לכול דבר ועניין.
3. אני מטיל על הנאשם 9- חודשי מאסר והמאסר הוא על תנאי למשך 3- שנים, שלא יעבור עבירה של גרם מוות ברשלנות, של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה, או נהיגה באופניים עם מנוע עזר.
4. הנאשם יהיה בפיקוח של קצין מבחן למשך שנה אחת.

5. הנאשם ישלם פיצוי למשפחת המנוחה בסך 20,000 ₪.

יש להביא תוכן החלטה זו, לידיעת קצין המבחן. זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ג' שבט תש"פ, 29 ינואר 2020, במעמד הצדדים.